

Voorwoord

Eindelijk is er een **boek** over **gemengde adoptiegezinnen**. Dat **werd hoog** tijd, want er is nog **niet** zo veel over deze **gezinsvorm bekend**. **Toch** zijn er genoeg **vragen** over en van **gezinnen** met **biologisch** eigen en **adoptie**-kinderen. Vragen **waarop** het **antwoord** niet **bestaat**, maar die **interessant** genoeg zijn om **aandacht** aan te besteden.

Er wordt vaak van **alles beweerd** over gemengde adoptiegezinnen. maar veel van die **beweringen** zijn onjuist of uit de **lucht gegrepen**. Zo wordt regelmatig **gesuggereerd** dat adoptiekinderen uit **gezinnen** met biologische eigenkinderen verschillen van adoptiekinderen uit gezinnen zonder biologisch eigen kinderen, de zogenoemde '**pure**' adoptiegezinnen. Adoptiekinderen uit gemengde gezinnen **zouden** zich minder goed **ontwikkelen** dan kinderen uit pure adoptiegezinnen, omdat **adoptieouders** op grond van de **ervaringen** met **hun** biologisch eigen **kind(eren)** te hoge **verwachtingen hebben** van **hun** adoptiekinderen. Bovendien zouden **adoptieouders** **onbewust** geneigd zijn het meest te **investeren** in hun biologisch eigen kinderen, omdat die genetisch aan hen **verwant** zijn (de **hypothese** van **ouderschapsinvestering**). *

Ook wordt gedacht dat adoptiekinderen zich minder waard **voelen** dan hun **niet-geadopteerde broertjes** en **zusjes**. Daar zouden **verschillende** redenen **voor kunnen** zijn. De adoptiekinderen **kunnen vinden** dat **zij** in

Juffer, F. (2005). *Hebben adoptieouders minder 'egoïstische' genen? Ouderschapsinvestering in adoptiegezinnen.*

Adoptietijdschrift, 8 (3). 18-20

Hoksbergen, R., Spaan, J. &
Waardenburg, B. (1988).
Bittere ervaringen.
Amsterdam: Swets &
Zeitlinger

het nadeel zijn, omdat zij **niet** op de **adoptieouders lijken**, minder met hen **delen** en minder met hen **gemeen hebben** dan de **biologisch eigen kinderen** in het gezin. **Daarnaast** zouden de adoptiekinderen zich minder waard **voelen**, omdat zij in hun **vroege** jeugd **achterstanden** hebben opgelopen, terwijl de biologisch eigen **kinderen** zich normaal hebben **ontwikkeld**. Ook **verschillen** in **potentieel kunnen aanleiding** zijn tot jaloezie of minder-**waardigheidsgevoelens**. Daarbij **kan** het gaan **om** een uiterlijk potentieel, zoals de **geadopteerde** die een korte **eindlengte** behaalt in de **puberteit**, terwijl het biologisch eigen kind een **normale** eindlengte behaalt. **Maar** het kan ook gaan om een **emotioneel of intellectueel** potentieel, zoals het kunnen **voltoeien** van een **lage vervolgopleiding** (de geadopteerde) **tegenover** een **hogere** opleiding (het biologisch eigen **kind**). Juist **wanneer dergelijke** verschillen -in het nadeel van de **geadopteerde**- in een en **hetzelfde** gezin **voorkomen**, kan dat gaan **steken**.

Er is niet **veel** onderzoek **gedaan** waarbij **gemengde adoptiegezinnen** **werden vergeleken** met pure adoptiegezinnen. **Wel werd** in 1988 in een **Nederlands** onderzoek **gevonden** dat adoptiekinderen **uit** gemengde **gezinnen vaker** uit huis werden **geplaatst** dan adoptiekinderen uit pure **adoptiegezinnen**. **In** dat onderzoek **ging** het om **uithuisplaatsingen**. Met **andere woorden**, het ging **uitsluitend** om die gezinnen **waar** de adoptie tot veel **moeilijkheden** had geleid. Zo'n onderzoek kan geen **uitsluitsel geven** over hoe adoptiekinderen over het algemeen **functioneren** in een **groep adoptiegezinnen** zonder dergelijke **gezinsmoeilijkheden**. Kortom, er **waren aanleidingen** genoeg om een onderzoek uit te voeren naar het functioneren van adoptiekinderen in gemengde en pure adoptiegezinnen.

Vanaf 1986 tot op de dag van vandaag voeren **wij** een onderzoek uit waarbij adoptiegezinnen met en zonder biologisch eigen kinderen **worden gevolgd**. De geadopteerde kinderen zijn **afkomstig** uit Sri Lanka, **Zuid-Korea** en Colombia, en werden **allemaal als** baby **voor** de leeftijd van zes **maanden** in een Nederlands adoptiegezin geplaatst. Wij **volgden** de adoptiekinderen **vanaf** hun **babytijd** tot en met de puberteit.

De **uitkomsten** zijn **verbluffend** eenduidig: wij vonden op geen **enkel vlak** verschillen tussen adoptiekinderen in gemengde en pure adoptiegezinnen. Adoptiekinderen die opgroeiden in een gemengd gezin, bleken **rond** hun **eerste verjaardag** even vaak **veilig** gehecht te zijn als adoptiekinderen uit **pure** adoptiegezinnen. Op **zevenjarige** leeftijd onderzochten wij het **sociaal-**

emotioneel functioneren van de adoptiekinderen, hun **persoonlijkheid** en **populariteit** onder **leeftijdgenoten**, de **aanwezigheid** van **gedragsproblemen** en ten slotte hun **schoolse vaardigheden** en **intelligentie**. Ook uit dit onderzoek kwam geen **enkel verschil** naar voren. Adoptiekinderen uit gemengde gezinnen deden het even **goed** op school en hadden niet **meer** of minder gedragsproblemen dan adoptiekinderen uit pure **adoptiegezinnen**. Het maakte daarbij niet uit of in de gemengde gezinnen de **biologisch eigen kinderen** voor of na de **adoptie** waren geboren. Op **veertienjarige leeftijd** vonden we **weer** geen **verschillen** in **probleemgedrag**, **intelligentie** en **schoolprestaties** tussen **geadopteerden** uit gezinnen met of zonder biologisch eigen kinderen.

Uit ons onderzoek komt een **positiever beeld** van gemengde **adoptiegezinnen** naar voren dan uit het **hiervoor** genoemde onderzoek uit 1988 naar uit huis **geplaatste** adoptiekinderen. Adoptiekinderen die **opgroeien** in een gemengd gezin, **blijken** geen **grotere kans** op **complicaties tijdens de ontwikkeling te lopen** dan adoptiekinderen in pure adoptiegezinnen. De **vroege gehechtheid** en de **latere sociaal-emotionele** en **cognitieve** ontwikkeling van adoptiekinderen in gemengde gezinnen komt geheel **overeen** met die van adoptiekinderen in pure adoptiegezinnen. Een **gedeeltelijke verklaring** voor het feit dat onze **uitkomsten** verschillen met de uitkomsten van het **uithuisplaatsingsonderzoek kan worden gezocht** in het **vroegere plaatsingsbeleid** van **adoptieorganisaties**⁷. Dit beleid was er in het **verleden** vaak op **gericht om** de **oudere** adoptiekinderen - **met** in de **regel** wat **grotere ontwikkelingsachterstanden** - te **laten opvoeden** door '**meer ervaren**' ouders, wat vaak **betekende**: in gemengde adoptiegezinnen. De gemengde adoptiegezinnen werden **vroeger misschien zwaarder** belast, **omdat** ze vaker een adoptiekind met **achterstanden** adopteerden.

In ons onderzoek gaat het om kinderen die allemaal **als baby geadopteerd** zijn. Dat **geldt zowel** voor de adoptiekinderen in gemengde gezinnen als voor de adoptiekinderen in pure adoptiegezinnen. Er is dus sprake van een eerlijkere vergelijking. De voorlopige **conclusie** van ons onderzoek is dan **ook** dat adoptiekinderen uit gemengde adoptiegezinnen in **principe** even goed functioneren als adoptiekinderen uit pure adoptiegezinnen. Daarbij moet **wel** aangetekend worden dat het in ons onderzoek, **zoals gezegd, uitsluitend** gaat om adoptiekinderen die op heel jonge leeftijd werden **geplaatst**. Met **andere woorden**, het gaat om adoptiekinderen zonder

Hoksbergen, R., Spaan, J. &
Waardenburg, B. (1988).
Bitten ervaringen.
Amsterdam: Swets &
Zeitlinger

bijzondere achterstanden. We kunnen niet uitsluiten dat onze uitkomsten **anders zouden zijn** geweest **als** we adoptiekinderen hadden **gevolgd** die op **oudere leeftijd** in het gezin **kwamen**, met **meer** achterstanden en **problemen**. Het zou kunnen dat de **verschillen** in het gemengde adoptiegezin **-tussen** het biologisch eigen kind met een **normaal ontwikkelingsverloop** en het **adoptiekind** dat **achterloopt** - dan juist **wel gaan wringen**. Meer onderzoek kan hierover uitsluitsel geven.

Ons onderzoek heeft een ding glashelder naar voren gebracht: plaatsing in een **gemengd** adoptiegezin is op zich geen **sta-in-de-weg** voor het **functioneren** van adoptiekinderen. **Kinderen** die op jonge leeftijd, zonder achterstanden, in een gemengd gezin worden geadopteerd, **hebben evenveel kans** op een goede **ontwikkeling** als adoptiekinderen die in dezelfde **omstandigheden** in een puur adoptiegezin worden geadopteerd. Wanneer **adoptiekinderen** op oudere leeftijd of met achterstanden in een gemengd **adoptiegezin** worden **geplaatst**, zouden **andere factoren** een **rol** kunnen gaan spelen, zoals de ongelijkheid tussen de adoptiekinderen en biologisch eigen kinderen wat hun ontwikkelingsverloop **betreft**. Voor een goede **nazorg** en **hulpverlening** en voor de **praktijk** is het goed om realistische verwachtingen en **denkbeelden te** hebben over het **functioneren** van adoptiekinderen in gemengde **gezinnen**.

Machteld Stilting en Gerard **Keijsers** schetsen in Net even anders een **realistisch** en **evenwichtig beeld** van gemengde adoptiegezinnen; de **geïnterviewde ervaringsdeskundigen** en **deskundigen** uit het **werkveld schromen** niet de **voetangels** en **valkuilen te benoemen**. **Daarmee vormt** dit **boek** een welkome **aanvulling** op de beschikbare kennis en informatie over gemengde adoptiegezinnen.

Prof. dr. **Femmie Juffer**

Bij zonder hoogleraar Adoptie, Centrum voor **Gezinsstudies**, Universiteit Leiden.

De leerstoel Studie van Adoptie wordt ondersteund door Wereldkinderen, Den Haag.